

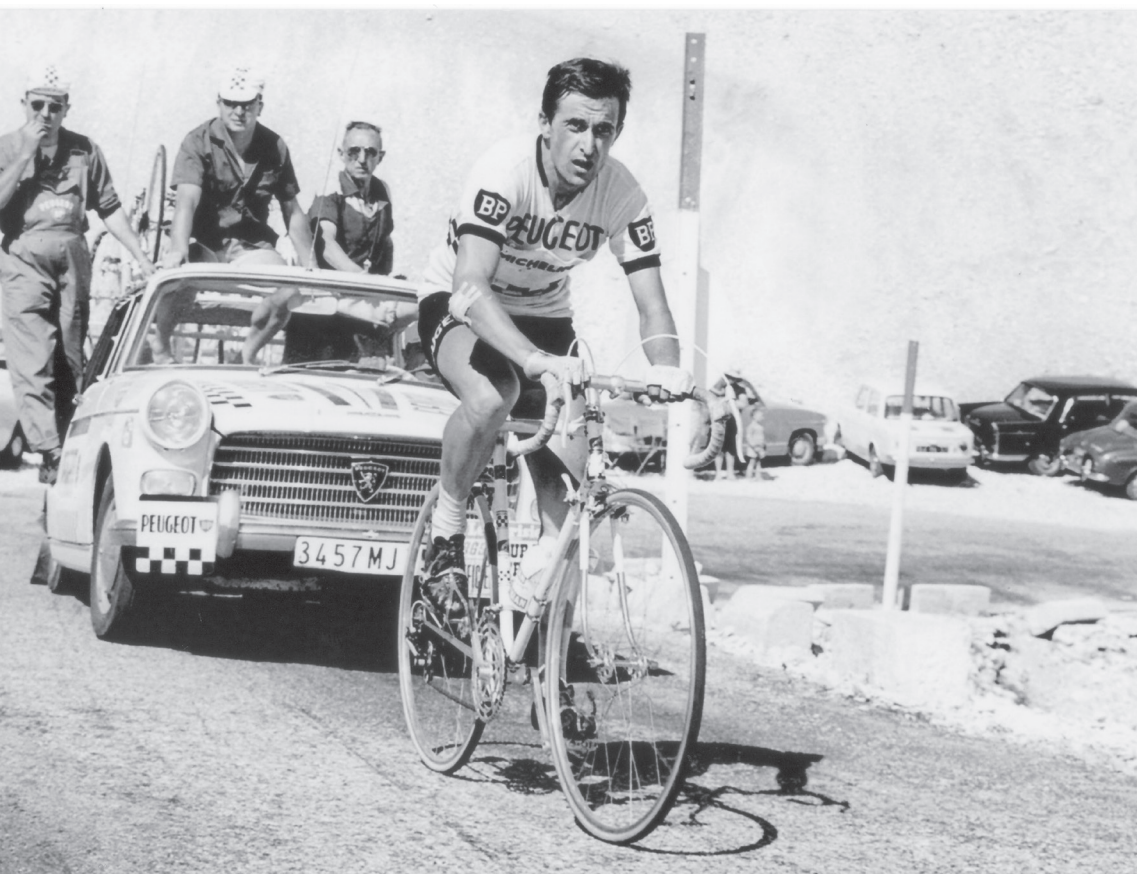
Tom Simpson wint Milaan-San Remo 1964 voor Raymond Poulidor
Foto Presse Sport

Inhoud

DROOM	12
EEN WERKMENS' HELD (Peter Ouwerkerk)	16
INTROÏTUS	20
HASWELL, COUNTY DURHAM	22
VADER MIJNWERKER	24
HELEN	26
JANE	28
JOANNE	30
BARRY	32
LASARTE, WERELDKAMPIOENSCHAP 1965	34
LES JEUNES PREMIERS	36
FERDINAND BRACKE	38
MICHEL JACQUEMIN	40
UILENSPIEGEL TOM	42
DE MORGEN VAN 13 JULI 1967	44

DE VENTOUX	46
ECCE HOMO	48
MY STRAPS, HARRY, MY STRAPS	50
DE GELE DROOM	52
EEN WOESTIJN VAN HITTE EN DORST	54
JAN JANSSEN	56
DE GIEREN	58
DALIDA	60
HET VERDRIET VAN HELEN	62
AMFETAMINES	64
THE TIMES THEY ARE A-CHANGIN'	66
IKAROS	68
HARWORTH, HET GRAF	70
EEN PIRAMIDE VOOR TOM	72
OVER WILLIE VERHEGGHE	79

Tom Simpson op de Ventoux, Tour de France 1965
Foto Presse Sport

DROOM

Uit de nevel van de tijd komt een renner
naar me toe gereden, een en al souplesse en
met een oogstrelende stijl die helemaal niet
aan de naderende dood doet denken.

Hij knijpt een meter voor me de remmen dicht,
zet de beide voeten op de grond, laat het stuur los,
richt zich op en kijkt me lachend in de ogen,
zijn trui is sneeuw wit, de zwarte koersbroek
zit strak rond de afgetrainde bruine dijen.

We zeggen beiden geen woord,
hij reikt me minzaam een drinkbus aan,
trekt de voetriempjes dicht en verdwijnt
dan in de lange schaduw van de berg.

Zacht en wit als een lam rijst de Ventoux
harmonisch uit het slapend landschap op,
de zon straalt dorst naar me toe.
Ik proef de hitte en drink.

Tom Simpson op kop voor gele truidrager Gastone Nencini tijdens beklimming van de Tourmalet in de Tour van 1960

Foto Presse Sport

Een werkmens' held

De huurauto glijdt over de M6, richting Mochdre, Newtown, Powys, hartje Wales. Ik draai de volumeknop van de autoradio naar rechts. *Space Oddity* op de BBC – Major Tom, de ruimtereiziger die het contact verloor met aarde.

Toeval? Kippenvel.

Het is voorzomer 1987. Ik ben op weg naar Helen Simpson, de weduwe van Tom Simpson die in 1967 door een mix van factoren van zijn fiets viel en stierf op de Mont Ventoux. Bijna twintig jaar geleden alweer; aanleiding voor een terugblik in mijn krant.

Helen is in 1969 hertrouwd met Barry Hoban, huisvriend en collega van Major Tom, de wielrenner. Barry Hoban werd daags na Toms allerlaatste meters de aangewezen winnaar van Touretappe 14. Tegen wil en dank.

David Bowies *'Can you hear me, Major Tom?'* dateert van 1969. Geen respons. Zoals ook het contact met Radio Tour voor altijd was verbroken.

Tom Simpson kwam uit Haswell, County Durham, Noordoost-Engeland. Zijn vader was mijnwerker, zijn broer ook. Dat troosteloze perspectief wilde Tom ten koste van alles voorkomen. Hij droomde ervan rijk te worden, met sporten. Geen voetbal of cricket, Tommy wilde wielrennen. Een opmerkelijke keuze, want 'koers' zoals op het continent – dat bestond nog niet in Engeland. De enige discipline was tijdrijden, over vreemdsoortige afstanden: 49, 85 of 134 mijl, met stempelposten en erwten-sandwiches.

De drive van Tom Simpson was enorm. Hij werd prof in 1959, verhuisde naar België, bleek een opmerkelijk getalenteerd stylist, won klassiekers als Milaan-Sanremo, Vlaanderen en Lombardije. Hij droeg als eerste Engelsman de gele trui (1962, één dag), werd wereldkampioen in 1965 en raakte gefascineerd door zijn 'gele

droom' over Parijs. De *Sparrow*, zijn andere koosnaam, stond op de drempel van het grote geld. De zoon van een *miner*, een *working class hero*.

De Tour de France van 1967 werd gereden met landenteams, tien renners elk. Halverwege was de zwakke *Union Jack*-ploeg al gehalveerd en waren Simpsons uitzichten op de eindzege vrijwel verkeken. In de Alpen had hij uit een beek gedronken en serieuze darmcatarre opgelopen. Hij zat dagenlang hondsberoerd op de fiets, maar bleef zijn motto trouw: *'Never give up!'*

Het was een publiek geheim dat Tom Simpson in de belangstelling stond van Salvarani, de Italiaanse keukensponsor die druk op zoek was naar een luxe helper voor Felice Gimondi. De handtekening zou worden gezet zodra Simpson de Tour had uitgereden. Winnen hoefde hij niet. De achterstand op klassementsleider Roger Pingeon leek niet meer te overbruggen.

Maar Simpsons eerzucht was ongekend.

Tom zocht de avond voor de fatale 13de juli telefonisch contact met Helen, die alvast met hun dochttertjes Jane en Joanne van Maria-kerke naar hun nieuwe huis op Corsica was verhuisd. 'Morgen de Ventoux, mórgen moet het gebeuren!'

In startplaats Marseille maande Gaston Plaud, zijn reguliere ploegleider bij Peugeot-Michelin-BP, Simpson niet te overdrijven. Tom sloeg de waarschuwing in de wind. In de Vieux Port poseerde hij gewillig voor de fotografen: bolhoed, zonnebril, regenjas, paraplu – roept u maar! *Made in Britain* en *In every inch a gentleman*. De lach lag op zijn gezicht bestorven.

Vanuit de Middellandse Zee reed het peloton van 104 renners rechtstreeks de bakovens van de Midi en de Provence in. Het kwik steeg tot boven de 40 graden. De koperen ploert verschroei de longen, huid en ledematen. Simpson toucheerde bij herhaling de menselijke limieten; zijn wilskracht en geest tilden hem eroverheen.

Water, water! Zijn knechten bleven de liters aanslepen. Lichamelijk al ernstig verzwakt door de darmproblemen stond de kop-